

ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมาย เห็นสมควรประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวบรรลุเป้าหมายในการมีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนต้องกระทำตามแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งจะต้องมีการประกาศการเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าว สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว
ได้แก่

(๑) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๕๙

(๒) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

(๓) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

(๔) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๙

(๕) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

(๖) ระเบียบ ...

(๖) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๕๙

(๗) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔

(๘) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอรับความช่วยเหลือและการให้การสนับสนุนการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๙

(๙) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมว่าด้วยการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙

(๑๐) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามคิวอาร์โค้ดท้ายประกาศนี้

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการรับฟังความคิดเห็น

- (๑) คณะกรรมการกองทุนยุติธรรม
- (๒) คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมแต่งตั้งขึ้น
- (๓) ผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนยุติธรรม และผู้อำนวยการสำนักงานยุติธรรมจังหวัด/ยุติธรรมจังหวัด
- (๔) พนักงานกองทุนยุติธรรม
- (๕) ผู้ขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม
- (๖) ทนายความกองทุนยุติธรรม
- (๗) ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม
- (๘) หน่วยงานของรัฐ
- (๙) ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม โดยมีวิธีการหลักที่จะนำมาใช้ ดังต่อไปนี้

- (๑) การสัมภาษณ์
  - (๒) การประชุมรับฟังความคิดเห็น
  - (๓) การใช้แบบสำรวจความคิดเห็น
  - (๔) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ทั้งนี้ ประชาชนทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางเว็บไซต์กระทรวงยุติธรรม www.moj.go.th หัวข้อ “การรับฟังความคิดเห็นกฎหมาย” และเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th หรือผ่านช่องทางคิวอาร์โค้ดท้ายประกาศนี้

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยกองทุนยุติธรรม ตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการจัดตั้งกองทุนยุติธรรมขึ้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดีและให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้อย่างทั่วถึง เสมอภาค และเป็นธรรม โดยกองทุนยุติธรรมทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การขอลดปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย การอุทธรณ์คดีสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ทั้งนี้ กองทุนยุติธรรมมีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือประชาชนให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมจากช่องว่างด้านฐานะทางเศรษฐกิจและเป็นส่วนเสริมให้ประชาชนบางกลุ่มที่มีความเปราะบางสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียม

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา

พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดกลไกอันเป็นมาตรการสำคัญ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ดังนี้

(๑) จัดตั้ง “กองทุนยุติธรรม” ขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การขอลดปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย การอุทธรณ์คดีสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

(๒) กำหนดให้มี “คณะกรรมการกองทุนยุติธรรม” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสภาทนายความ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จำนวนหกคน เป็นกรรมการ และรองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และแนวทางในการดำเนินงานของกองทุน การออกระเบียบต่าง ๆ การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย การกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน การพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานประจำปี การออกประกาศเกี่ยวกับการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และการปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือ” คณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อมีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ยื่นคำขอในทุกภารกิจของกองทุนทั่วราชอาณาจักร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำกรุงเทพมหานครและที่เกินอำนาจของคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัด จำนวน ๒ คณะ คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน จำนวน ๑ คณะ และคณะอนุกรรมการพิจารณาให้การสนับสนุนโครงการให้ความรู้ทางกฎหมาย จำนวน ๑ คณะ รวมทั้งให้คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัด” ในทุกจังหวัดนอกจากกรุงเทพมหานคร เพื่อมีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ยื่นคำขอจากกองทุนเฉพาะกรณีการให้ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดีและการขอลดปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) กำหนดให้ ...

(๔) กำหนดให้จัดตั้ง “สำนักงานกองทุนยุติธรรม” ขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการให้กับกองทุน คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลที่คณะกรรมการ แต่งตั้ง รวมทั้งมีหน้าที่และอำนาจในการรับคำขอรับความช่วยเหลือ การเสนอความเห็นประกอบคำขอรับความช่วยเหลือเพื่อเสนอให้คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณา การประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานเอกชนในการดำเนินงานของกองทุน การรับเงิน จ่ายเงิน และเก็บรักษาเงินของกองทุน การพัฒนาระบบ รูปแบบ วิธีการ และการให้บริการของกองทุน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน การเก็บ รวบรวม วิเคราะห์ และวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน และการปฏิบัติการอื่น หรือกระทำการกิจการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

การมีพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นผลให้เกิดการจัดตั้งกองทุนยุติธรรมขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การขอปล่อยชั่วคราว ผู้ต้องหาหรือจำเลย การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และเป็นส่วนเสริมให้ประชาชนบางกลุ่มที่มีความเปราะบางสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียม อันเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้อย่างทั่วถึง เสมอภาค และเป็นธรรม

๒.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษทางกฎหมาย

พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่มีบทบัญญัติที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนหรือบทกำหนดโทษในกฎหมาย จึงไม่มีการดำเนินคดีหรือลงโทษตามพระราชบัญญัติดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในกรณีและผู้ขอรับความช่วยเหลือไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาอนุมัติให้ความช่วยเหลือเงินกองทุนยุติธรรมหรือผลการทบทวนผลการพิจารณาอนุมัติดังกล่าว ผู้ขอรับความช่วยเหลือสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ เนื่องจากมีลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยปรากฏข้อมูลว่า ปัจจุบันกองทุนยุติธรรมถูกฟ้องคดีจำนวนทั้งสิ้น ๖๙ คดี เป็นคดีถึงที่สุดแล้ว จำนวน ๔๐ คดี โดยศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง จำนวน ๓๖ คดี (คิดเป็นร้อยละ ๙๐) มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา จำนวน ๒ คดี (คิดเป็นร้อยละ ๕) มีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จำนวน ๑ คดี (คิดเป็นร้อยละ ๒.๕) และมีคำพิพากษาให้เพิกถอนหรือแก้ไขผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือ จำนวน ๑ คดี (คิดเป็นร้อยละ ๒.๕) และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๒๙ คดี ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเสมอภาค จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นทั้งจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุดในการพิจารณาแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และบรรลุวัตถุประสงค์ของการมีกฎหมายดังกล่าว

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

นางษ์สาวาท

(นางพงษ์สาวาท กายอรุณสุทธิ์)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

เอกสารแนบท้ายประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

คิวอาร์โค้ดสำหรับการแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

เว็บไซต์กระทรวงยุติธรรม www.moj.go.th
หัวข้อ “การรับฟังความคิดเห็นกฎหมาย”

เว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th

คิวอาร์โค้ดสำหรับการดาวน์โหลดพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘
และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

เว็บไซต์สำนักงานกองทุนยุติธรรม <https://jfo.moj.go.th/page/home.php>
หัวข้อ “กฎหมาย”